

PORTALEN

2/2013 Strängnäs stiftstidning
www.svenskakyrkan.se/strangnasstift

Inre gränser

Intervju med ståuppkomikern
och författaren Zinat Pirzadeh sidan 17

Möjligheter blandas med krav

5 diakoner om
mission sidan 14

Det var så här
det började sidan 11

Hinder på vägen?

En yogalärare, en journalist,
en religionslärare och en
politiker om mission sidan 4

Inkarnation i vår tid

Vi lever i en tid med föränderligheten som signum. Att vara förändringsbenägen är närapå en dygd i vårt samhälle. Då hänger man med.

TEXT HANS-ERIK NORDIN • FOTO MAGNUS ARONSON

En person som är förändringsbenägen gillar rörelse och är beredd att gå in i nya möten. Nu är vi människor olika och en kyrka som i sin gemenskap hyllar olikhet har att beakta detta. Kyrkan som Kristi kropp är en bild som uttrycker olikhet i samspel, där lemmarna har olika funktioner och uppgifter.

Men om kyrkan som helhet inte utmärks av lusten att gå nutidens människor till mötes, om inte varje kristen utifrån sina personliga förutsättningar vill stå för sin tro, då blir det problematiskt. En annan bild för kyrkan är pilgrimsfolket, som är kallat att gå över gränser och leva i världen, en föränderlig värld. För att vara relevant i vår tid gäller det att koppla samman nutidens frågor med bibel och tradition. Att vara relevant kan tyckas populistiskt. Jag vill snarare påstå att relevans handlar om att ta inkarnationen på allvar, att kristen tro ska ta gestalt i kött och blod i vår tid. I ord och handling.

Av den anledningen skrev jag mitt pastorala brev *Gå över gränser*, som jag hoppas ligger ute på församlingarnas bokbord och läses. Det har också nyligen kommit ut en bok som förberedelse för präst- och diakonmötet i maj. Den är skriven av tre präster och en diakon i stiftet och fördju-

par samtalet om vad det innebär att leva i mission. Den kan med fördel läsas också av andra intresserade.

Vidare ligger en inbjudan ute på vår hemsida, Mission i vår kontext – medarbetarutbyte med Truro stift. Under oktober månad kommer fyra församlingar från Strängnäs stift att ha ett utbyte med vårt vänstift Truro i England för att studera hur de i praktiken vill vara en kyrka i mission. På samma sätt kommer medarbetare från Truro att besöka samma fyra församlingar i vårt stift för att studera hur vi i praktiken gestaltar missionsuppdraget. På så sätt sker ett ömsesidigt lärande och det ges en möjlighet till gemensam inspiration. Frågan gäller hur vi är trogna vår kallelse att leva i mission i våra olika kontexter och hur vi förstår vår uppgift.

En församling som lever i mission delar livet i gudstjänst och fördjupar sig genom undervisning i tron, delar bördor med dem som lever i utsatthet samt delar tro och berättar för andra vad tron betyder.

Biskop Hans-Erik Nordin

Som bladen på ett träd

Runda, flikiga, glansiga, sträva, vassa, tunna, tjocka – oavsett utseende fångar de olika trädens blad solljuset och ger närings-transporten ett ansikte. De är förgångliga men förnyar sig samtidigt varje år. Och precis som träden ges vi människor nya chanser att sprida hopp och dela med oss av vår tro. Hela det här numret av Portalen handlar om mission. Hur kan du bidra?

Innehåll

Inkarnation i vår tid	2
Hinder på vägen?	4
Gott bemötande ledde tillbaka till kyrkan	5
Slutenhet försvårar för kyrkans budskap	6
Ordet "Gud" ger elever dåliga vibbar	8
Gränser för mission i sjukvården	9
Varje dag en utmaning	10
Stilla veckan – en påminnelse	10
Det var så här det började	11
Möjligheter blandas med krav	14
Inre gränser	17
En himla massa rum	19
På gång i april-maj	19
Nyfiken på Christer Hansson	20

Hinder på vägen?

Trygghet. Glädje. Inre ro. Evt liv.

Om det är sant, är det kristna budskapet det mest fantastiska budskap som finns. Kyrkorna är satta att sprida det. Det är bara en hake – hur gör man för att nå fram till människor med något som kan förändra hela deras i liv i positiv riktning? Vad gör att människor närmar sig – eller inte närmar sig – kyrkan och det kristna budskapet?

Portalen beslöt att – utifrån olika synvinklar – intervjua en yogalärare, en journalist, en politiker samt en gymnasielärare i religionskunskap.

TEXT KARIN REIBRING • FOTO MAGNUS ARONSON

Gott bemötande ledde tillbaka till kyrkan

– En del gör yoga för att bli mjukare i kroppen. Andra är andligt sökande, säger yogaläraren Jessica Eklöf.

Det finns ingen självklar definition av andlighet. För Jessica Eklöf är andlighet en upplevelse av att det finns någonting större än vi själva – som vi alla hör till.

– Genom till exempel yoga öppnar man sin medvetenhet om att vi alla hör ihop, säger hon och gör en liknelse med havet.

– Vi är som vattendroppar och behöver kontakt med havet. Då upptäcker vi att vi hör ihop med någonting större än vi själva – fast det inte alltid kan förklaras. Det känns tryggt och livet får högre kvalitet.

Jessica menar att vi har kontakt med det universella när vi föds. Upplevelser i våra liv gör ofta att kontakten stängs av. Det gäller att hitta tillbaka, att öppna kanalerna igen.

För ungefär åtta år sedan upplevde Jessica sitt eget liv som fattigt och tomt, vilket gjorde henne lätt deprimerad.

– Jag behövde något nytt, fast på ett annat plan än det materiella. Först efteråt har jag förstått att det var en andlig längtan.

Att hon började yoga var mycket en tillfällighet. Hon hade gått förbi en yogalokal och blivit nyfiken. Redan första gången kände hon ”det var det här jag behövde”.

– Fast efteråt grät jag hela kvällen. Massor av sorg kom upp. Hela första terminen mådde jag ganska dåligt efter yogan. Det kom upp en massa instängda känslor – sådant som måste ut.

Att gå till kyrkan med sitt andliga behov fanns inte på kartan. Jessica gick ur kyrkan som artonåring.

– Då var jag nog ganska andligt omogen. Jag gick ur kyrkan utan att ha tagit reda på något. Då, för åtta år sedan, hade jag fortfarande en bild av att kyrkan inte hade något att tillföra mig.

Jessica tror att hon hade en bild av kyrkan som mosig, med bara äldre människor, som levde i en trång värld. Hon stördes också av kyrkans prat om förlåtelse för synder – som om det var självklart att alla bar på skuld.

Efter ett par år med yoga började Jessica utbilda sig till yogalärare. Två års utbildning gjorde henne till certifierad lärare i kundaliniyoga. Där ingår alltid meditation, så är det inte i alla yogaformer. Mediterar gör man för att rensa i sitt undermedvetna.

Det finns en utbredd skepsis mot yoga, som en del menar är en förklädd form av hinduism. Enligt

Jessica är yoga inte religiöst. De indiska orden (på sanskrit – det gamla indiska språket) beror på att yoga är av indisk tradition. Och man har valt att i hela världen behålla termerna på sanskrit istället för att översätta dem.

För ett par år sedan inbjöds Jessica att hålla ett par enkla yogapass i S:t Botvids kyrka i samband med kulturnatten i Oxelösund. Det lilla rummet i ett hörn av kyrkan blev fullt båda gångerna.

– Jag stannade i kyrkan hela kvällen, och märkte då hur viktig kyrkan är för många. Det hade jag inte trott.

Jessica påverkades starkt av det goda bemötande hon fick, både från kyrkans företrädare och andra närvarande.

– Jag kände att jag ville vara med och stötta, så jag gick in som medlem efter tjugo års frånvaro. Kyrkan är en del av vårt samhälle som jag tycker ska finnas.

Att det numera finns kyrkor som anordnar qi gong, meditation, spa för själen, retreatar och medicinsk yoga, ser hon som enbart positivt.

– Det gör att fler kan vara med, eftersom det är gratis eller mycket billigare än hos privata aktörer.

Jessica menar att många människor är själsligt undernärda, och därför mår dåligt. Här anser kyrkan att den har något att erbjuda. Har hon några idéer om hur den ska bära sig åt?

– Öppna upp för andra aktiviteter än gudstjänster. Och alla gudstjänster behöver inte äga rum i kyrkobyggnaden. Hitta forum dit människor kommer där kyrkan kan visa upp sig. "Det goda livet" i höstas var ett fantastiskt arrangemang, tycker Jessica.

Vad står i vägen för kyrkan att nå ut?

– Många är som jag var förut. De har en förutfattad bild av att kyrkan är tråkig, mossig och inte har något att tillföra deras eget liv. Om människor ska känna att kyrkan är något för dem, måste man på ett bättre sätt nå ut med sitt budskap, tror Jessica Eklöf.

Slutenhet försvårar för kyrkans budskap

Kyrka och religion har länge varit en icke-fråga hos medier och kulturetablissemang.

– Öppenheten för livsfrågor har ökat, men kyrkan försvårar genom att vara alldeles för sluten, tycker journalisten Gunnel Magnusson.

Inom medierna har under många år en skriande okunskap om kyrka och religion accepterats – en kunskapsbrist som aldrig hade tolererats på andra samhällsområden.

– Att tro på Gud och gå i kyrkan har länge varit närmast pinsamt och löjeväckande, inte minst på journalisthögskolorna under 1970-talet. Attityden i samhället följde med till redaktionerna, tror Gunnel Magnusson, journalist på Södermanlands Nyheter i trettiofyra år.

Gunnel menar att mitt i all styrka fanns också en enkelspårighet i 1970-talets vänsterrörelse. Hon var själv aktiv i Vietnamrörelsen. En dag stod hon i Farsta centrum och samlade in pengar till befrielserörelsen FNL.

– Då kom min konfirmationspräst, som jag tyckte mycket om, gående förbi. Istället för att hälsa tittade han på mig med förakt och spottade i marken. Det var en hemsk upplevelse.

Gunnel, som betraktade sig som troende, kände efter den händelsen

att hon inte ville vara med i kyrkan. I ett brev begärde hon utträde och förklarade orsaken. Det handlade dels

om konfirmationsprästens bemötande, dels om kvinnoprästmotståndet.

Tre veckor senare blev hon uppringd av en kvinnlig präst som sa:

– Jag håller med om allt du skriver. Det är röster som din som behövs i kyrkan. Stanna kvar!

– Det telefonsamtalet fick mig att bli kvar som medlem, berättar Gunnel.

En annan förklaring till medias ointresse för livsåskådningsfrågor är att journalistkåren oftast bara klarar att fokusera på en fråga i taget.

– Livsåskådning och religion är

svårt att greppa, det är enklare att ägna sig åt mer handfasta frågor, säger Gunnel.

Hon berättar att hon sedan mer än tio år velat arbeta med livsåskådningsfrågor på Södermanlands Nyheter. Men inte förrän för fyra år sedan blev det möjligt då hon utsågs till etik- och religionsreporter.

– Först då var tiden mogen för det. Det har absolut skett en utveckling inom medierna med större öppenhet för livsfrågor, tycker Gunnel.

En orsak kan vara att journalistgenerationen från 1970-talet blivit äldre, och att många därmed vågat öppna sig för svårare frågor.

– Men man måste nog fortfarande vara ganska stark för att på en redaktion säga ”jag tror på Gud”, tror Gunnel.

Som journalist upplever hon Svenska kyrkan som en sluten organisation.

– Kallelser, dagordningar och protokoll borde läggas ut på hemsidan. Vill man inte få allmänheten engagerad?

– Framförallt uppmuntras inte diskussion. Beslut fattas på ett tidigt stadium, resten av beslutsgången ses som transportsträcka, upplever Gunnel, och undrar varför inte övriga förtroendevalda säger ifrån.

I förlängningen är det självklart att människors intresse för det kristna budskapet påverkas av den bristande öppenheten.

– I vårt nya mångkulturella samhälle har kyrkan en jättestor roll när det gäller att överbygga motsättningar, bland annat genom religionsdialog. Människor som möts öga mot öga har svårare att tycka illa om varandra. Det kan vara en form av mission, tycker Gunnel Magnusson.

Ordet "Gud" ger elever dåliga vibbar

– Många elever tror på en "kraft" eller "högre makt". Ordet Gud tycks kopplas till något tråkigt och ålderdomligt. Det intrycket har religionskunskapsläraren Malin Mattsson Flennegård.

Malin Mattsson Flennegård är lärare i religionskunskap på Nyköpings gymnasium. Hon är också huvudförfattare till läroboken "Söka svar", som används runt om i landet.

När Malin får en ny klass låter hon eleverna skriftligt besvara frågan "Vad tror du på?". Det är extremt sällan som elever med svensk kulturell bakgrund skriver att de tror på Gud. Ganska många tror på "något som står över människan".

– De klär Gud i andra termer, menar Malin. När vi börjar prata om kristendomens budskap är de flesta positiva.

– Det är väldigt få, som inte tror på någonting. De flesta är ganska öppna för att vetenskapen inte kan förklara allt.

Malin märker att ju mer eleverna lär sig, desto öppnare blir de.

– Det är jättetydligt att kunskap får fördomar att minska.

Skolan ska stå för en opartisk hållning oavsett vilken religion det gäller. Ibland är det svårt att dra gränsen.

– Det är klart att elever kan påverkas när vi läser Jesu bergspredikan eller Buddhas predikningar, säger Malin.

Skolavslutningar i kyrkan blir också gränsfrågor. Enligt Skolverket är det okej att hålla till i kyrkan. Men exempelvis bön eller välsignelse får inte förekomma.

– Vilka psalmer som får sjungas blir väldigt mycket en tolkningsfråga, säger Malin.

Att med klassen besöka kyrkan, eller bjuda in en gäst därifrån, möter inga hinder. Kyrkans företrädare får berätta vad han eller hon tror på, men inte exempelvis predika eller hålla andakt.

Gränser för mission i sjukvården

– Sjukvårdspersonal bör få berätta om sin tro ifall en patient frågar. Men aktivt missionera får en anställd inte göra, säger Christer Kax Sundberg, ordförande i Sörmlands landstingsfullmäktige.

Christer Kax Sundberg har en fot både i landstinget och i kyrkan. Han sitter i kyrkomötet för FiSK (Fria Liberaler i Svenska kyrkan), vars ordförande han är på riksnivå. Dessutom är han vice ordförande i Eskilstuna församlings kyrkoråd. I den här intervjun svarar han som landstingspolitiker.

Regelbundna gudstjänster och aktivt missionerande inom sjukvården är uteslutet. Däremot är landstinget positivt till Sjukhuskyrkan.

– Självvårdande samtal är nog Sjukhuskyrkans viktigaste funktion, tror Christer.

Han låg nyligen på sjukhus för en knäskada, och såg att Sjukhuskyrkans lappar satt uppe på avdelningens anslagstavla. Lapparna informerar om gudstjänster/andakter och möjligheten till samtalskontakt.

Sjukhuskyrkans personal går ofta runt på somatiska (kroppsliga) avdelningar och presenterar sig. Lika välkomna är de inte alltid på psykiatriska avdelningar. Kontakt med religiösa

företrädare anses kunna förvärra det psykiska tillståndet för vissa patienter. Däremot sätts Sjukhuskyrkans information upp på anslagstavlorna.

I Eskilstuna har Sjukhuskyrkan tillsammans med patienter gjort en bok, som uttrycker livsfrågor.

– Samtal om existentiella frågor kan kyrkan föra inom sjukvården, tycker Christer.

Skulle kyrkan kunna erbjuda vårdcentraler till exempel stavgångsgrupper med ledare från kyrkan?

– Jo, det skulle man kunna tänka sig, svarar Christer.

Han tycker att den människosyn som ska råda inom sjukvården stämmer väl överens med kristendomens syn på människan, och citerar sin rumsgranne när han nyligen låg på sjukhus:

– Man kan nästan tro att personalen tycker om oss!

Det är inte alltid självklart att övriga samhället vill jobba ihop med kyrkan. I Tomaskyrkan i Eskilstuna drivs en familjecentral gemensamt

av landstinget, kommunen och Svenska kyrkan.

– Landstinget och kommunen diskuterar om familjecentralen bör vara kvar i kyrkan. Den ska vara religiöst neutral, och i den här stadsdelen bor många med annan religion, berättar Christer.

För honom är det självklart att en landstingsanställd får berätta om sin religiösa tro, oavsett religion, ifall någon ställer frågan. Han jämför med en religionslärare, som är ateist. Om eleverna frågar måste han eller hon självklart få ge ärliga svar.

Varje dag en utmaning

Mission är att ta risker, och att gå över en gräns är att ge sig in i okänd terräng, skriver biskop Hans-Erik Nordin uppmanande till stiftets alla medarbetare. Men vilka risker är han själv beredd att ta – och vilka gränser vågar han överskrida?

TEXT ANN LYSTEDT • FOTO MAGNUS ARONSON

– Varje dag innehåller utmaningar, med ärenden av mycket skiftande karaktär. Jag möter ju församlingar med väldigt olika förutsättningar. Det finns alltid en risk att jag handlar fel – även om jag försöker visa både omsorg och klokskap i ärenden som berör människor, säger Hans-Erik Nordin.

När det gäller gränsöverskridandet kan det gälla stort som smått:

– Jag har varit tveksam till att själv ägna tid åt sociala medier, men i Twitter har jag hittat min grej – att i förbifarten skriva om viktiga ämnen – och någon gång lite nonsens...!

Möten med andras syn på tro och liv kan också bli en gränsfråga:

– Jag har initierat ett utbyte med fyra församlingar i vårt vänstift i Cornwall – några medlemmar bor här i familjer, och vi åker till dem – och så kan vi samtala om hur vi bedriver mission i vardagen.

Nordin har med hetta debatterat både flyktingfrågan och utförsäkringarna, efter diakonernas upprop för ett par år sedan.

Och samtalsserien Det goda livet i höstas vill han i år fördjupa genom möten om tro.

– Det kan vara samtal med troende eller de som ifrågasätter tron – jag trivs när jag hamnar bland dem som inte tycker som jag. När jag själv utmanas känner jag att jag lever.

”...i Twitter har jag hittat min grej – att i förbifarten skriva om viktiga ämnen – och någon gång lite nonsens...!”

Stilla veckan – en påminnelse

Det låter så vackert, stilla veckan. Som att allt har lagt sig och kvar finns bara frid. Men så kommer det här med döden in. Någon har dött för mig. Hur kan någon dö för mig? Och jag undgår väl inte döden för det?

TEXT ANITA JONSSON

Påskan är den viktigaste kristna högtiden till minne av Jesu lidande, död och uppståndelse. Stilla veckan kallas även för passionsveckan och i firandet erbjuds vi att gå in i mysteriet och förvandlas som kristna. Det börjar med palmsöndagen då vi minns intåget i Jerusalem, på skärtorsdagen delar vi den sista måltiden med Jesus och med korsfästelsen på långfreda-

gen påminns vi om vår egen död. Precis som Jesus måste vi föra kampen med syndens krafter inom oss och det slutar i ett förödmjukande nederlag, eftersom vi inte klarar det själva.

Vi måste ge upp, släppa taget och be: ”Fader, i dina händer lämnar jag min ande.” (Luk. 23:46).

Sedan kommer påskdagen och vi får dela uppståndelsen med Jesus. Vi ska leva om än vi dör.

Hoppet är Kristus och uppståndelsen. Det är vad påskan handlar om.

Som Paulus säger: ”Gäller vårt hopp till Kristus bara detta livet, då är vi de mest ömkansvärda bland människor” (1Kor. 15:13-19).

Synen på mission och vad mission är har förändrats lika mycket som illustrationerna av den. Så här kunde en söndagsskoleplansch, gjord av E S Hardy, se ut i början av 1900-talet.

Det var så här det började

Varför ett biskopsbrev och ett nummer av Portalen om mission?

Det var så här det började:

Efter att han hade uppstått visade sig Jesus för sina lärjungar. Han sa:
"Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör
alla folk till lärjungar: döpa dem i Faderns och Sonens och den heliga
Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er.

Och jag är med er alla dagar till tidens slut."

Dessa ord brukar kallas för missionsbefallningen, och står allra
sist i Matteus evangelium.

MISSION – Ordbok för Svenska kyrkan

Mission (latinskt ord): sändning, i kristna sammanhang att sprida evangeliet om Jesus Kristus till alla folk.

Mission

Kristendomens utbredning över världen kan beskrivas på flera sätt. Och synen på mission är i allra högsta grad levande. Idag pratar man en hel del om omvänd mission. Människor från andra länder bjuds in till Sverige för att arbeta i församlingarna. Vi ges därmed en chans att lära av våra systerkyrkor.

Att kristendomen redan från första början var missionerande kan man se i Paulus verksamhet. De kristna växte snabbt och stort i antal.

Tack vare den tidiga missionen fick kristendomen fäste i romarriket. Kejsar Konstantin den store spelade en viktig roll för att förföljelsen av de kristna hävdes och för att kristendomen blev statsreligion under 300-talet.

Under medeltiden expanderade kristendomen norrut. Omkring 1500 var stora delar av Europa kristnat (med undantag av samerna).

EASTERN HEMISPHERE.

MISSION – Bonniers lexikon

- 1 Uppdrag, uppgift, kall.
- 2 Arbete för att utbreda en religion; oftast åsyftas den kristna.

tur och retur

MISSION – Bonniers svenska ordbok

- 1 Arbete för att utbreda en religion. Inre mission: arbete i hemlandet för ett djupare religiöst liv.
- 2 Uppdrag, uppgift, kall.

MISSION – Engelsk-svensk ordbok, Norstedts

- 1 Offentligt uppdrag, delegation, beskickning.
- 2 Uppdrag.
- 3 Mission, uppgift, kallelse.
- 4 (Religiös) mission, missionsfält, missionsstation.

Genom 1500- och 1600-talets upptäcktsresande spred sig kristendomen genom kolonisationen av bland annat Latinamerika och Afrika. Den roll som de katolska stormakterna Spanien och Portugal hade över-

togs så småningom av England och Nederländerna. Länder som Japan, Kina och länderna på arabiska halvön som redan hade starkt befästa religioner påverkades bara i begränsad omfattning av missionen.

Den ryska expansionen mot Stilla havet gjorde att även Sibiriens befolkning kristnades. I och med 1900-talets avkolonisering omorganiserades missionen till självständiga kyrkor.

Källa: Religionslexikonet (Bokförlaget Forum) och Wikipedia,

Möjligheter blandas med krav

Biskop Hans-Erik Nordin beskriver mission som en rörelse över gränser – och menar att varje kristen är en missionär. Men vad innebär det egentligen? Portalen ringde upp fem av stiftets diakoner.

- 1** Vad betyder ordet mission för dig?
- 2** Biskopen skriver att mission handlar om att överskrida gränser. Vilka gränser i din närmiljö behöver överskridas?
- 3** Om varje kristen är en missionär – vad innebär det av krav och möjligheter?

TEXT ANN LYSTEDT

FOTO MAGNUS ARONSON (STORA BILDEN)

1 – För mig som diakon är mission när ord blir handling, det sker väldigt konkret i mötet med människor. Även om jag inte tänker så när jag går ut blir jag i min gärning ett missionsfält.

2 – Församlingens egna gränser. Vi har ofta en bild av att människor ska komma till kyrkan, men vi behöver kliva utanför vår trygghets sfär. Till exempel besöka de anställda på ett företag – i stället för att förvänta oss att de ska komma till församlingshemmet.

3 – Vi har ett stort ansvar att leva nära våra värderingar – och det är ju individuellt vad det innebär att följa Tio Guds bud. Jesus uppmanar oss till kärlek, och om jag lever trovärdigt är det en mission som går mycket längre än det jag kan säga med ord.

1 – Det finns både ordets mission och händernas. Mission är ord eller handlingar som visar på Gud.

2 – Många, hela tiden! Gränser mellan generationer, kulturer och religioner. Och när man arbetar i det lilla måste man ha perspektiv på det stora. När en person behöver ekonomiskt stöd, till exempel, behöver jag förstå hela situationen. Och när jag gör ett besök ses jag både som en representant för min lokala församling och den världsvida kyrkan, det innebär ett stort ansvar.

3 – Vi som är aktiva i kyrkan har ett ansvar att se till att alla kan vara med. Det är inte allas skyldighet – men allas rättighet – att engagera sig i kyrkan. Det är lätt att känna att den aktiva kärngruppen av anställda och ideella, "flocken", är lagom stor. Men vilka är vi att avgöra vilka som får vara med eller inte?

Ing-Marie Rice Edsbrand,
arbetslivsdiakon i Adolfsbergs,
Mosjö och Täby församlingar:

FOTO: ULLA-CARIN EKBLOM

Kajsa Olofsson, diakon med
ansvar för barn och familj
i Mikaels församling i Örebro

1 – Att gå ut. Vi ska finnas utanför kyrkväggarna, överallt i samhället. Inte vänta på att människor kommer till kyrkan. Häromdagen var jag inbjuden till ett företagarnätverk. Bara det att jag är där och berättar om vad jag gör och att vi i kyrkan finns är ju ett första steg.

2 – Att vara där andra är, i dialog med andra religioner och andliga sökare. De "heligas gemenskap" består inte bara av oss kristna. Jag kan be om fred på jorden tillsammans med en buddhistmunk.

3 – Ett krav att jag själv tänker till på vad jag gör. Om vi talar om jordens och människornas rätt och vill värna mänskliga rättigheter och miljö innebär det för mig att jag handlar krav- och rättvisemärkt. Jag är en viktig del i församlingen, min åsikt och röst är värd något. Även om jag är en droppe i havet räcker det bra!

Eva-Mari Karlsson Kempfi, diakon
vid Diakonicentrum i Örebro

1 – Jag har inte tänkt så mycket i missions-termer, utan mer att jag är sänd av Gud och församlingen att utföra och leva diakoni. Det stod i biskopens brev att "gärningar utan ord är stumma"... men måste det alltid finnas ord? Mission med betydelsen evangelisation hör inte till diakonin.

2 – Jag tänker på när jag häromdagen följde med en nyinflyttad muslim till moskén här i Eskilstuna. Han hade inga kontakter i samhället och behövde stöd i en utsatt situation.

3 – Jag tycker varje kristen är sänd av Gud – och därmed en missionär. Vi får leva i den sändning som Gud har gett oss och sprida i ord och handling att alla människor är Guds barn. "Missio" betyder ju sändning och för mig är det ett vidare sändningsbegrepp än att vittna om Kristus med ord. Om någon frågar mig om kyrkan och min tro berättar jag gärna. Men jag gör det inte aktivt om ingen frågar.

Hannu Lounela, diakon med
inriktning mångfaldsarbete och
religionsdialog i Eskilstuna församling

1 – Att levandegöra sin tro och att dela liv och bördor. Och då är vi ju inne på diakoni!

2 – Otroligt konkret: Innanför och utanför fängelsemurarna. Det är en tydlig sändning att vara kyrka på anstalten. Att vi finns där i våra kragar, för enskilda samtal. Och där får jag ärliga svar – antingen möter jag en yta som jag inte kan bryta igenom, eller så möter jag bråddjupen.

3 – Om vi ska vara missionärer krävs BÅDE ord och handling. Jag måste våga visa och prata om att Gud faktiskt har förändrat mitt liv. När en intagen, som jag haft en längre tids samtalskontakt med, närmar sig sitt brott kan han må fruktansvärt dåligt. Det är lätt att ångest och självhat tar över. Jag sitter kvar – men talar också om Guds nåd och att mannen är älskad.

Sofi Lindfors, diakon i Kumla
församling, med placering på
kriminalvårdsanstalten i Kumla

Inre gränser

– När jag kom till Sverige fick jag ta av mig slöjan men ta på mig en burka.

En svensk burka som gör att man inte visar vad man känner eller går igenom. Om vi blir slagna av våra män i Iran så syns det, men här sminkar vi över det.

TEXT ANITA JONSSON • FOTO PETER KNUTSON

Ståuppkomikern, författaren och skådespelerskan Zinat Pirzadeh flydde med sin treåriga son från ett tvångsäktenskap i Iran när hon var 21 år. Hon lämnade sitt älskade Iran, den levande högljudda släkten och rika mylla av natur och kultur som hon växt upp med. Före revolutionen i Iran var livet förhållandevis enkelt, men med revolutionen kom mörkret och det blev svårt för unga hjärtan som Zinats att riktigt förstå vad som hände. Friheten beskars rejält för kvinnor och hon fick uppleva en grymhet som förändrade liv radikalt.

Rädslan och hennes starka tro var hennes två bundsförvanter i flykten.

– Det är så många som ser rädsla som något negativt. Men jag fick hjälp av min rädsla, den gjorde mig fokuserad och skärpte mina sinnen.

Efter nästan ett års resande kom hon till Sverige 1991 som inte visade sig från sin bästa sida. Hon fick inget uppehållstillstånd och levde gömd i flera år.

Första tiden här upplevde hon verklig fattigdom med långa dagar och veckor utan mat. Ovissheten var det svåraste och hon berättar att inte ens Saddams bomber kunde skrämma lika mycket.

Men värmen och generositeten från norrlänningarna blev en räddning och hon har tagit Sverige till sitt hjärta.

– Jag har aldrig tänkt på att jag passerade en gräns för att komma hit, jag tänkte bara nu är jag här. Jag är ganska enkel och analyserar inte så mycket. Jag är nog en sådan som man säger kan gilla läget och jag har kommit att älska folket, naturen och språket.

Hennes kraft hämtar hon ofta från barnomens fröjdfulla dagar då familjen levde i harmoni och hon var pappas prinsessa som tilläts vara sig själv.

Tron är stark hos Zinat och hon känner att hennes liv ligger i Guds händer.

– Självklart finns tvivel och existentiella brottningar men

det är bara en självklar ingrediens i att tro. Jag vill inte kalla mig religiös utan hellre andlig. Jag tror på Gud och hans händer är ganska sköna att vila i.

För Zinat Pirzadeh börjar alla viktiga beslut i det inre. Att gå över gränser är för henne en inre resa. Hon inser att var man än är i livet handlar det om en inre process där man väljer vilka gränser man vill överträda och vilka man vill bevara.

Det är i ditt inre som det avgörande stegen tas. Det är där det börjar.

För henne var det av ren självbevarelsesdrift som hon flydde. Även om många säger att hon varit modig och betalat ett högt pris för att få leva i frihet menar hon att priset skulle ha varit ännu högre om hon inte lyssnat på sig själv.

– Man kan även sitta i soffan och fly eller sysselsätta sig med yttre aktiviteter för att undkomma en inre uppmaning att lyssna på sig själv. En vacker dag har man tappat bort sig och då kan det bli väldigt svårt att finna sin väg tillbaka.

Även om hon utstrålar styrka, självklarhet och självkänsla finns det erfarenheter i hennes liv där hon låtit vissa inre gränser rivas på bekostnad av henne själv. Erfarenheter som många kvinnor kan vittna om, oavsett om de kommer från Iran eller Sverige.

Hon vill uppmuntra människor, och framför allt kvinnor, att våga ta språnget. Att våga tappa fotfästet för en tid och våga tro på att det kan leda till någonting värdefullt.

Zinat Pirzadeh är den första kvinnliga komikern i Sverige som kommer från Iran. Idag förstår hon vilken fantastisk plattform hon har erövrat för att kunna väcka människor till tankar och reflektion. I början tassade hon fram för att hitta det rätta anslaget men idag är hon mer säker på vad det är hon vill göra med uppdraget.

Självklart vill hon att människor ska skratta men också att de får med sig någonting som gör världen lite bättre.

Som ståuppkomiker snuddar man ofta vid tabun och gränser och för Zinat är det just kvinnofrågor som är viktiga.

Hon stödjer kampanjen "Flicka" där FN-förbundet samlar in pengar med fokus på information om flickors rättigheter, jämställdhet och demokrati i Kongo och Etiopien.

Hennes debutroman *Fjäril i koppel* är inspirerad av hennes liv och uppväxt i Iran i en tid av förändring och en del av förtjänsten går till stöd för utsatta kvinnor.

– Jag är trött på allt prat och jag vill göra något konkret. Det fanns ibland ett varmt systerskap bland kvinnor i Iran och jag kan sakna den samhörigheten i Sverige. Man kan inte bara leva som i ett ägg, utan att se vad som finns där utanför. Då är man inte en riktig människa.

Jag gillar tanken på att jag har ett uppdrag och jag drömmer om att en dag få uppträda i Iran.

Prisbelönt ståuppare

Zinat Al Sadat Pirzadeh föddes 1967 i Iran. Kom till Sverige 1991 och arbetar som iransk-svensk komiker, skådespelare och författare. 2007 var hon sommarprat�are i Sveriges Radio P1.

Bibliografi

Sånger till Ra, Alfabet Maxima, 2003.
Färdlektyr, Läns- och lokaltrafiken i Sverige, 2005
Vänskap, Ica Bokförlag, 2008 (antologi)
Min mormors historia, Bokförlaget, 2009
Dråpliga kulturkrockar, nordienT 2010 (antologi)
Fjäril i koppel, Piratförlaget, 2011

Film

Se upp för dårarna, 2006
Beck – det tysta skriket, 2007
Pokerface, 2008

Priser och utmärkelser

Bästa kvinnliga ståuppare, Svenska standupgalan, 2010
Pokerface, 3:e pris i kategorin "Short Feature Films", Filmfestivalen i Murmansk, 2008

"Det är i ditt inre som de avgörande stegen tas. Det är där det börjar"

En himla massa rum

Den 28–30 augusti är det inspirations- och seminariedagar för församlingens alla medarbetare, i olika yrkesroller, på stiftsgården Stjärnholm.

Stanna över natten, flera nätter eller kanske bara över en dag. Välj det som passar dig. Kanske hela arbetslaget kan åka tillsammans?

Under dagarna finns något för alla medarbetare som exempelvis ljudkurs, konfirmandseminarium, om vänförsamlingar, vardagspsykiatri för församlingsmedarbetare, samtalsmetodik, barnkonsekvensanalys, spa för själen, blomsterdekorationer, om mission och mycket mer.

Välkommen till välfyllda dagar med seminarier, föreläsningar, gudstjänster, kvällsprogram och gemenskap!

Mer information om de olika dagarna, kurser, kursledare, kostnader och anmälan finns på webben:

www.svenskakyrkan.se/strangnasstift/enhimlamassarum

På gång i

april-maj 2013

Vårens administrationsträffar 16/4 & 17/4

Information och erfarenhetsutbyte, regelverk och nyheter för dig som arbetar på expedition. I Kumla respektive på stiftsgården Stjärnholm.

Introduktionsutbildning i konfirmationens teologi och pedagogik 16/4

Utbildning för dig som är ny medarbetare i konfirmationsarbetslaget.

Kyrksam/organisationsregistret 18/4

Utbildning i kyrkans register Kyrksam för dig som arbetar på expedition.

Masterclass i orgel 26/4

I samband med Mälardalens orgelfestival håller Margaret Phillips en masterclass i orgel i Eskilstuna.

Orgelspelarkurs för ungdomar 27/4

Under Mälardalens orgelfestival finns också möjlighet för ungdomar upp till 20 år att delta i en orgelspelarkurs i Klosters församlingsshem och kyrka i Eskilstuna.

Locka fram det vackra! Barnkörläger 3–4/5

Körer i åldrarna 7–12 år med sina ledare arbetar med ett gemensamt musikprojekt.

Barndag på stiftsgården 14/5

En dag för församlingarnas barngrupper i åldrarna 2–6 år på stiftsgården Stjärnholm.

Den levande sången – om hjärtats uttryck! Ungdomskörläger 24–25/5

Ett lägerdygn för ungdomar 13–18 år som arbetar med fördjupning i ett musikprojekt eller en musikstil.

Fortbildningsdagar för präster och diakoner 28–30/5

Biskop Hans-Erik kallar stiftets präster och diakoner till fortbildningsdagar i Strängnäs under temat mission.

Mer information om kurser och arrangemang samt kontaktpersoner och anmälan finns på www.strangnasstift.se under Kurser och utbildningar.

STRÄNGNÄS STIFTSTIDNING
Utgivare Stiftsstyrelsen
i Strängnäs stift

ANSVARIG UTGIVARE
Hans-Erik Nordin

REDAKTÖR
Cecilia Bengtsson
www.bengtssonx2.se
info@bengtssonx2.se
070-252 11 87

REDAKTIONSRÅD
Pia Andersson
Miriam Arrebäck
Christer Björk
Johan Brémer
Nils-Åke Carlsson
Jan Eckerdal
Agneta Larsson

GRAFISK FORM
Anneli Elfving
www.solodesign.se
ADRESS
Strängnäs stiftstidning
Box 84, 645 22 Strängnäs
TELEFON
0152-234 00

HEMSIDA
www.svenskakyrkan.se/strangnasstift

ADRESSÄNDRING
Inger Andersson
Månd–tors fm 0152-234 29
inger.andersson@svenskakyrkan.se

Zinat Pirzadeh
Omslagsfoto Peter Knutson.

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING
VID DEFINITIV EFTERSÄNDNING
ÅTERSÄNDES TIDNINGEN MED
NYA ADRESSEN NOTERAD

Svenska kyrkan

STRÄNGNÄS STIFT

Strängnäs stift, Box 84, 645 22 Strängnäs
www.svenskakyrkan.se/strangnasstift
internwww.svenskakyrkan.se/strangnasstift

2012 var det hundra år sen Stockholm var värd för olympiska spelen. Då ordnades det ett jubileumsmaraton som jag sprang. Det mesta var tidsenligt, till och med nummerlappen såg ut som den gjorde då.

Så här funkar jag

Jag är egentligen en sån där som lägger plånbocken på taket och åker iväg, och springer och letar efter nycklarna fast jag trodde att jag visste var jag hade lagt dem. Lite av en slarver. Har dock lärt mig att skapa en struktur för att livet ska funka. Är egentligen också en grubblare i grunden, men har tränat mig på att släppa taget och leva i nuet. Det passar mig bra. Men när jag är ledig kommer mitt barfotajag fram igen. Då trivs jag med att leta efter grejer och att fundera.

Därför älskar jag att springa

För mig är löpningen ett sätt att leva och ta mig fram. Jag har alltid med mig träningskläderna när jag reser bort. På det viset upptäcker jag platser där jag befinner mig. Så har jag exempelvis lärt känna Stockholm. Upplevelsen sätter sig i kroppsminnet och gör att jag kommer ihåg det jag är med om på ett annat sätt. I löpningen får jag också utlopp för min nördiga sida.

Likheter mellan fasta och maraton

Tanken med att fasta är ju att man ska avstå från något som man har svårt att vara utan. Det ska också komma någon annan till gagn, någon annan ska få det bättre. För min del innebär fastan att jag avstår från att dricka kaffe i fyrtio dagar. Efter ett par dagar kommer huvudvärken, sen funkar det bra ett tag. Efter ytterligare någon vecka måste jag stålsätta mig för att härda ut och att stå fast vid min tanke. När jag sen bryter fastan känner jag stolthet och glädje. Och ingenting smakar så gott som den första koppen. Avslutet

blir att lägga en summa pengar som symboliskt motsvarar min uteblivna kaffekonsumtion. Det har mentala likheter med att springa maraton. Första tre milen sitter i benen, den sista i pannbenet brukar man säga.

Därför tycker jag om katekumenatet. Jag kom in i kyrkan som vuxen, vuxenkonfirmerade mig som trettioåring i Olaus församling. Sen dess har jag varit en del av många av kyrkans verksamheter. Nu leder jag samtalet vid våra katekumenatträffar. Jag tycker om att bidra till att människor, som frivilligt men lite skeptiska söker sig till kyrkan, blir tillräckligt trygga för att komma över tröskeln till att bli nyfikna och vilja veta mer. Det är spännande att vara med när det händer något med människor.

Jag älskar också

Jag är inbiten kampare och tar ofta husvagnen och löparskorna och sticker iväg. Gärna ner till Öland. Är frihetsälskande och gillar det enkla livet och när jag kan bestämma själv.

När jag slappar

Egentligen slappar jag inte så mycket. Eller: Jag tycker jag slappar när jag gör grejer jag tycker om. För mig är det viktigt att använda tiden väl. Jag tänker på att vår tid på jorden är begränsad. Utöver att springa och leda vuxenundervisningen i kyrkan läser jag mycket, går på bio, på utställningar. Men visst händer det att jag lägger mig tidigt och njuter av en chokladkaka när jag kollar tv. Jag ser alltid till att få den återhämtning jag behöver.

Det här kan jag också berätta

När jag var kring trettio hade jag utmattningssymptom. Gick på stan med mina kompisar och kände det som om jag gick in i en tunnel och skulle dö. Oerhört otäckt. Tänkte samtidigt att det var pinsamt att säga nåt till mina kompisar och då öppnade sig ljuset i tunneln igen. En obehaglig men nyttig upplevelse som färgat mig.